

Тижневі освітянські та наукові новини

11.5.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

Понад 183 млн гривень спрямують громадам на оновлення шкільних їдалень у 2026 році.

10 закладів освіти, зокрема військові ліцеї, отримають фінансування для створення належних умов харчування для учнів. Уряд затвердив третій розподіл коштів на модернізацію шкільних їдалень у громадах десяти областей. Загальна сума субвенції становить 183 189,2 тис. грн.

До переліку ввійшли школи з Вінницької, Дніпропетровської, Запорізької, Київської, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Харківської, Херсонської та Черкаської областей.

Читати за покликанням.

Оновлено порядок формування індикативної собівартості за навчання в прифронтових і переміщених закладів вищої освіти

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, яка вдосконалює порядок розрахунку мінімального розміру плати за навчання в прифронтових закладах вищої освіти на основі індикативної собівартості. Рішення уточнює, що під час розрахунку індикативної собівартості не враховуються кошти, які заклади вищої освіти отримують унаслідок застосування показника регіональної підтримки.

Показник регіональної підтримки застосовують у формулі державного фінансування для посилення інституційної спроможності ЗВО, що працюють у регіонах зі складнішими безпековими умовами, та для переміщених університетів. Уряд визначив, що ця підтримка не має впливати на розмір мінімальної плати за контрактне навчання для студентів.

Також ця постанова врегульовує низку технічних аспектів розрахунку собівартості в закладах вищої освіти.

Читати за покликанням.

Всі опорні інклюзивно-ресурсні центри України забезпечать ай-трекерами

Уряд ухвалив рішення про виділення 21,2 млн гривень із державного бюджету на закупівлю ай-трекерів (eye tracker) для інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ). Ай-трекери – це портативні комп'ютери, оснащені пристроями відстеження погляду. Міністерство освіти і науки України забезпечить 23 такими пристроями опорні ІРЦ – по одному в 22 областях та місті Києві. Перелік центрів сформовано обласними департаментами освіти.

За цей рік інклюзивно-ресурсні центри зможуть визначати здатності дітей із тяжкими порушеннями мовлення та моторики користуватися технологіями відстеження погляду в освітньому процесі та зберуть відповідні потреби.

Читати за покликанням.

Створення об'єднаного інституту морських досліджень: Український науковий центр екології моря об'єднують з НАНЦ

До складу Національного антарктичного наукового центру (НАНЦ) увійшов Український науковий центр екології моря. Це установа, що відповідає за морський моніторинг та вивчення вод Чорного моря. Відповідне рішення ухвалив Кабінет Міністрів України.

Також планують створити об'єднаний науково-дослідницький флот України, до якого увійдуть криголам «Ноосфера», що вже п'ятий рік поспіль успішно виконує антарктичні місії, та інші дослідницькі судна, зокрема гідробіологічне та гідрографічне судна, що мають забезпечувати морські дослідження та регулярний екологічний моніторинг.

Об'єднання всього наукового флоту під єдиним управлінням дасть змогу ефективніше використовувати різне обладнання як для досліджень далекої Антарктики, так і для Чорного моря (щойно це стане можливим), Азовського моря (після відновлення доступу до нього), а також Світового океану.

Читати за покликанням.

Пропонується до громадського обговорення проект стандарту вищої освіти вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності G1 Хімічні технології та інженерія

Соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія: здобувачі вищої освіти, заклади вищої освіти.

Можливі наслідки реалізації проекту акта для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін: встановлення рамкових вимог до освітніх програм, встановлення вимог до компетентностей здобувачів цих програм.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту стандарту приймаються до 22 травня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Пропонується до громадського обговорення проект стандарту вищої освіти вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності D5 Маркетинг

Соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія: здобувачі вищої освіти, заклади вищої освіти.

Можливі наслідки реалізації проекту стандарту для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін: встановлення рамкових вимог до освітніх програм, встановлення вимог до компетентностей здобувачів цих програм.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту стандарту приймаються до 22 травня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Пропонуються до громадського обговорення проекти стандартів вищої освіти першого, другого та третього рівнів зі спеціальності H1 Агрономія

Соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія: здобувачі вищої освіти, заклади вищої освіти.

Можливі наслідки реалізації проектів стандартів для різних соціальних груп населення та

заінтересованих сторін: встановлення рамкових вимог до освітніх програм, встановлення вимог до компетентностей здобувачів цих програм.

Зауваження та пропозиції до зазначених проектів стандартів приймаються до 22 травня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Пропонується до громадського обговорення проекти стандартів вищої освіти першого, другого та третього рівнів зі спеціальності Н2 Тваринництво галузі знань

Соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія: здобувачі вищої освіти, заклади вищої освіти.

Можливі наслідки реалізації проектів стандартів для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін: встановлення рамкових вимог до освітніх програм, встановлення вимог до компетентностей здобувачів цих програм.

Зауваження та пропозиції до зазначених проектів стандартів приймаються до 22 травня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Пропонується до громадського обговорення проект стандарту вищої освіти першого рівня зі спеціальності G14 Деревообробні та меблеві технології

Соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія: здобувачі вищої освіти, заклади вищої освіти.

Можливі наслідки реалізації проекту акта для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін: встановлення рамкових вимог до освітніх програм, встановлення вимог до компетентностей здобувачів цих програм.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту стандарту приймаються до 21 травня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

06 травня 2026 року під головуванням Голови Комітету Сергія Бабака відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, під час якого народні депутати України – члени Комітету розглянули низку питань Порядку денного засідання:

1. Про проект Закону України «Про внесення змін до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту» щодо встановлення достойного рівня мінімальної заробітної плати працівникам дитячих садочків в Україні» (реєстр. № 14358 від 05.01.2026).
2. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» щодо забезпечення достойного рівня оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти» (реєстр. № 14358-1 від 12.01.2026).
3. Про проект Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» щодо розвитку соціального

підприємництва» (реєстр. № 14156 від 27.10.2025).

4. Про проект Закону України «Про ратифікацію Конвенції між Урядом України та Урядом Австралії про усунення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи та запобігання податковим ухиленням і уникненням та Протоколу до неї» (реєстр. № 0370 від 19.03.2026).

5. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» (реєстр. № 14227 від 17.11.2025).

6. Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства» (реєстр. № 15040 від 20.02.2026).

7. Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження норм права Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства та сфері аквакультури» (реєстр. № 15040-1 від 03.03.2026).

8. Про проект Закону України «Про імплементацію законодавства Європейського Союзу стосовно вдосконалення регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів» (реєстр. № 15058 від 09.03.2026).

9. Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів» (реєстр. № 15058-1 від 17.03.2026).

10. Про проект Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094 від 20.03.2026).

11. Про затвердження складу робочої групи щодо підготовки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення форм державної підтримки у сфері освіти» (реєстр. №14104 від 08.10.2025) до другого читання.

З прийнятими рішеннями Комітету можна ознайомитися тут .

Переглянути запис засідання, яке транслювалось у прямому ефірі, у соціальних мережах, можна за покликанням: Youtube, Facebook.

Читати тут .

40 років після катастрофи. Науковці й представники енергетичної галузі обговорили сьогодення, минуле і майбутнє української ядерної енергетики

06 травня 2026 року на промисловому майданчику Чорнобильської атомної електростанції відбулося виїзне засідання Президії Національної академії наук України та Президії Національної академії медичних наук України, присвячене 40-м роковинам Чорнобильської катастрофи, сучасним викликам у сфері ядерної та радіаційної безпеки, а також перспективам розвитку Чорнобильської зони відчуження.

Зібрання відкрив Президент Національної академії наук України академік НАН України Анатолій Загородній.

Під час заходу Президент НАН України вручив почесні грамоти Президії НАН України і ЦК

профспілки працівників НАН України працівникам Державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС», які брали участь у ліквідації наслідків аварії.

Далі присутні заслухали дві основні доповіді.

Із теми «Національна академія медичних наук України в подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи: досвід, уроки, висновки, настанови на майбутнє» виступив Президент Національної академії медичних наук України академік НАН та НАМН України Василь Лазоришинець.

Доповідь «Чорнобиль: 40 років поспіль. Від Катастрофи до Відродження, від Страху до Фактів. Історичний огляд та бачення майбутнього» виголосив директор Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України академік НАН України Анатолій Носовський.

Під час обговорення учасники засідання приділили особливу увагу ролі науки у забезпеченні ядерної та радіаційної безпеки, впровадженню сучасних технологій і формуванню нових підходів до використання потенціалу зони відчуження. Та наголосили, що накопичений у Чорнобильській зоні науково-технічний досвід має стати основою для розвитку сучасних атомних технологій і посилення енергетичної безпеки держави.

Керівництво Національної академії наук України також відвідали Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України у Чорнобилі.

Читати за покликанням.

У 2026 році відбудеться «WorldSkills Ukraine» - найбільший конкурс професійної майстерності серед молоді

В Україні відновлюється «WorldSkills Ukraine» - конкурс, де змагаються не оцінками, а професійними навичками: від зварювання до робототехніки. Це найбільші в Україні змагання з технічних професій для учнів, студентів і молодих працівників.

Цьогоріч учасники змагатимуться за такими компетенціями: зварювальні роботи, роботи на верстатах із програмним керуванням, мехатроніка та мобільна робототехніка. Перелік може бути доповнений за рішенням оргкомітету.

Відбір учасників розпочнеться на рівні закладів освіти. У закладах проведуть внутрішні конкурси та визначать кандидатів для участі в регіональному етапі. Далі в областях відбудуться регіональні змагання, де визначать учасників національного фіналу. За організацію цього етапу відповідають обласні та Київська міська державні (військові) адміністрації.

Восени переможці представлять свої регіони на національному етапі, де визначать найкращих у кожній компетенції.

Читати за покликанням.

В Армія+ з'явився новий курс із міжнародного гуманітарного права

У застосунку Армія+ стартував новий курс «Основи міжнародного гуманітарного права (МГП)». Він створений, щоб навчити та допомогти військовим ухвалювати рішення під час бойових дій з урахуванням міжнародних правил.

Курс роз'яснює, що дозволено і що заборонено під час війни: як захищати цивільних,

поводитися з військовополоненими, розрізняти військові та цивільні об'єкти, а також як фіксувати воєнні злочини.

Програма охоплює ключові принципи міжнародного гуманітарного права, правила ведення бойових дій, відповідальність за їх порушення та роль командира у дотриманні цих норм.

Сьогодні в Армія+ доступні 24 курси. Серед нових: курс із цифрової трансформації; дронної ППО; основ РЕБ; наземних роботизованих комплексів (НРК).

Читати за покликанням.

Відбулися засідання підкомітетів Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

04 травня 2026 року за участю народних депутатів України – членів Комітету, а також представників центральних органів виконавчої влади та громадських об'єднань відбулися засідання підкомітетів Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

I. На засіданні підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти народні депутати України – члени Комітету розглянули та запропонували Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону України «Про внесення змін до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту» щодо встановлення достойного рівня мінімальної заробітної плати працівникам дитячих садочків в Україні» (реєстр. № 14358 від 05.01.2026), а також альтернативний до нього проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту» щодо забезпечення достойного рівня оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти» (реєстр. № 14358-1 від 12.01.2026) відхилити.

II. На засіданні підкомітету з питань науки та інновацій народні депутати України – члени Комітету розглянули та запропонували Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства» (реєстр. № 15040 від 20.02.2026), а також альтернативний до нього проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження норм права Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства та сфері аквакультури» (реєстр. № 15040-1 від 03.03.2026) повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Після розгляду та обговорення проекту Закону України «Про імплементацію законодавства Європейського Союзу стосовно вдосконалення регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів» (реєстр. № 15058 від 09.03.2026), а також альтернативного до нього проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення державного регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів» (реєстр. № 15058-1 від 17.03.2026) Комітет прийняв рішення рекомендувати головному Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики самостійно визначитись щодо зазначених законопроектів під час голосування на своєму засіданні з урахуванням висловлених у висновках Комітету зауважень і пропозицій.

III. На підкомітеті з питань професійної та фахової передвищої освіти народні депутати України – члени Комітету розглянули та запропонували Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України «Про базову соціальну допомогу» (реєстр. № 15094 від 20.03.2026), прийняти за основу.

Читати тут .

Інституційний аудит – інструмент розвитку закладу освіти

Презентовано аналітичний звіт «Якість освітньої діяльності в Україні. Результати інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти 2025 року». Зустріч відбулася в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (м. Київ).

В обговоренні звіту взяли участь Голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак, завідувачка відділу освіти та науки Головного управління внутрішньої та гуманітарної політики Директорату з питань внутрішньої та гуманітарної політики Офісу Президента України Світлана Кретович, науковці, керівники територіальних громад і освітяни.

Завдяки зібраним і проаналізованим даним протягом 2019-2025 років можна робити висновки про тенденції та виклики, що стоять перед системою освіти. Саме на цьому етапі важлива співпраця на рівнях держава - громада - заклад освіти задля ухвалення необхідних управлінських рішень.

У 2025 році Державна служба якості освіти України та її територіальні органи провели 233 позапланових інституційних аудити.

Педагогічна діяльність педагогічних працівників виявилася найбільш адаптивним напрямом і продемонструвала найкращу позитивну динаміку, передусім у частині професійного розвитку та партнерської взаємодії з учнями.

Читати за покликанням.

Ефективне фінансування та доступність: громади формують дорожню карту змін у сфері дошкільної освіти

У межах ініціативи «Перші кроки вперед: підтримка громад у розвитку дошкільної освіти» (First Steps Forward) протягом квітня відбулася серія воркшопів «Планування та фінансування у сфері дошкільної освіти: нові вимоги та практичні рішення». Участь у заході взяли представники 20 громад із 9 областей України.

Захід об'єднав представників міністерств, громад та партнерів для формування дорожньої карти змін у сфері дошкільної освіти громад на 2026-2027 роки.

Учасники проаналізували поточний стан дошкільної освіти в громадах, напрацювали пропозиції змін до місцевих цільових програм розвитку освіти та паспортів бюджетних програм громад, спрямовані на залучення більшої кількості дітей до послуг дошкільної освіти та підтримки сімей.

Читати за покликанням.

Понад 6 000 освітян об'єдналися для трансформації навчання: що чекає на українські університети в майбутньому

02 травня 2026 року відбулася конференція Innovating Education 2026, на якій освітяни та IT-бізнес представили сучасні підходи до викладання для нового покоління студентів.

Учасники дискусій зосередилися на головних викликах сучасної освіти: обговорювали вплив трансформації вищої школи на університети, адаптацію навчальних програм до реальних запитів ринку та збереження ресурсу викладачів. Окремий фокус зробили на методиках, що розвивають креативність та критичне мислення. Практичними кейсами ділилися фахівці Genesis, Мінцифри, МОНУ, а також представники топових українських університетів.

Переглядайте повний запис конференції Innovating Education від Genesis за посиланням.

Читати за покликанням.

Україна запускає власну ШІ-модель «Сяйво»

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського й Інститут проблем реєстрації інформації НАН України долучилися до проекту Міністерства цифрової трансформації України, спрямованого на створення української національної великої мовної моделі (LLM) «Сяйво».

Метою партнерства є створення та вдосконалення українськомовної моделі штучного інтелекту, здатної якісно працювати з національним науковим, освітнім і культурним контентом.

У межах цієї співпраці Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського й Інститут проблем реєстрації інформації НАН України забезпечать формування та надання доступу до структурованих масивів текстових даних, зокрема до реферативної бази даних «Україніка наукова», яка завдяки значному (понад 860 тисяч рефератів наукових публікацій) корпусу високосемантизованих текстів є релевантним матеріалом для навчання мовної моделі й цінним датасетом для машинного оброблення актуальної наукової термінології.

Читати за покликанням.

Триває подача заявок на участь у програмі з управління дослідницькими інфраструктурами – EMMRI

Триває подача заявок на участь у програмі Керівники з управління дослідницькими інфраструктурами (Executive Master in Management of Research Infrastructures) EMMRI.

Проект RIFF забезпечить фінансову підтримку професійного розвитку українських керівників дослідницьких інфраструктур (ДІ) шляхом фінансування чотирьох кандидатів для участі у дворічній (2026-2028 рр.) програмі Executive Master in Management of Research Infrastructures (EMMRI), яку реалізує Університет Мілано-Біокка (Італія), один із партнерів проекту RIFF.

Детальна інформація про програму EMMRI та форма заявки.

Кінцевий термін подання заявок: липень 2026 р.

Хто може подати заявку і як дивитися за покликанням.

ПРООН і Японія оголошують конкурс на відбір закладів професійної освіти

Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансування уряду Японії оголосила конкурс на створення хабів перенавчання та перекваліфікації на базі закладів професійної освіти.

Ініціатива допоможе людям швидко опанувати нову професію та повернутися до роботи.

Проект спрямовано на підтримку конкурентоспроможності українців на ринку праці, зокрема ветеранів і ветеранок, членів їхніх родин, людей з інвалідністю, жінок, вимушених переселенців, а також інших людей, які постраждали від війни. Програма охопить приблизно 100 людей на базі 5 закладів ПТО.

Кожен із 5 відібраних закладів-переможців отримає підтримку на суму до 50 000 доларів США, що передбачає технічне оновлення та операційну підтримку.

Детальніше про відбір, умови участі – на сайті ПРООН в Україні: <https://go.undp.org/Tba>.

Читати за покликанням.

У Києві відбудеться книжковий мініфестиваль «Без ВООКа не йде наука»

16 травня 2026 року Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України (Київ, вул. Леонтовича, 9) відкриє свої двері для всіх, хто любить книги, науку та цікаві зустрічі. Цього дня там відбудеться книжковий мініфестиваль «Без ВООКа не йде наука» – до Дня науки.

На гостей чекають:

ярмарок-продаж книжок від видавництв «Віхола», «Богдан» та Artbooks;

екскурсії до музею О.В. Палладіна;

лекції, презентації та дискусії;

майстер-класи для дітей і дорослих;

розмови про науку, освіту та жінок у науці.

Розклад заходів за покликанням.

Національний ботанічний сад запрошує на Фестиваль науки і рослин

Національний ботанічний сад імені М.М.Гришка НАН України та Рада молодих вчених НАН України запрошують до участі у третьому Фестивалі науки і рослин «Fest Science & Plants», який відбудеться 16 травня 2026 року.

Учасниками заходу стануть провідні наукові установи Національної академії наук України, Ради молодих вчених НАН України та партнерських організацій.

Метою заходу є популяризація наукових досягнень, а також створення відкритого простору для спілкування.

Програма фестивалю передбачає лекції, інтерактивні демонстрації, виставки, майстер-класи та пізнавальні активності для відвідувачів різного віку.

Детальніше за покликанням.

4515 закладів освіти постраждали від бомбардувань та обстрілів, з них 423 зруйновано повністю

Станом на 03 травня 2026 року 4092 заклади освіти пошкоджено та 423 зруйновано повністю.

Сайт saveschools.in.ua документує та в реальному часі надає статистику зруйнованих українських закладів освіти.

До того ж на сайті можна переглянути картину руйнувань кожного регіону.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/272710.html